

MINISTRSTVO ZA KULTURO
Maistrova ulica 10
1000 Ljubljanagp.mk@gov.siLjubljana, 30. 05. 2025
Številka: 01-458/2025-1

ZADEVA: Predlog pripomb in predlogov za dodatne spremembe in dopolnitve osnutka predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija (»novela ZRTVS-1C) – posredovanje na spletni portal E-demokracija

Spoštovani,

v nadaljevanju vam pošiljamo **Predlog pripomb in predlogov za dodatne spremembe in dopolnitve osnutka predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija** (novela ZRTVS-1C), skupaj s prilogami. Gradivo je bilo posredovano tudi prek spletnega portala E-demokracija.

K obstoječim predlogom**1. K predlaganemu 1. členu (sprememba četrtega odstavka 6. člena ZRTVS-1):**

Dodatno se predlaga, da se v določbi jasneje določi, da je proti plačilu mogoče posredovati celotno arhivsko gradivo za komercialne namene (v arhivu RTV Slovenija se namreč ne hranijo le posnetki, temveč tudi dokumentacija, avdio-vizualno gradivo, fotografije, besedila in teksti oddaj ter drugo spremno arhivsko gradivo), ne le posnetkov iz arhivov, kot je urejeno v veljavni določbi (enako velja za tretji odstavek 6. člena ZRTVS-1) (pri čemer enako dikcijo vsebuje tudi osnutek novele ZRTVS-1C).

Prav tako se dodatno predlaga, da se v navedeni določbi določi minimalni obseg tarife oziroma stroškovnika za posredovanje navedenega arhivskega gradiva (enako naj se določijo stroški za posredovanje arhivskega gradiva za nekomercialne namene). Jasno naj se določi, da tarifa obsega vsaj: stroške kopije oziroma prepisa zahtevanega arhivskega gradiva za komercialne namene (stroški razmnoževanja), posredovanja, ter nadomestila za uporabo avtorskih in sorodnih pravic, ki izhajajo iz zahtevnega arhivskega gradiva (plačilo nadomestila varuje premoženjske interese avtorja glede stvaritve in predstavlja plačilo za dovoljenje avtorja za uporabo njegovega dela).

Glede na navedeno se predlagata novi tretji in četrti odstavek 6. člena ZRTVS-1, ki se glasita:

»(3) Arhivsko gradivo je za nekomercialne in komercialne namene dostopno javnosti proti plačilu materialnih stroškov kopiranja, prepisa in posredovanja arhivskega gradiva. Pri posredovanju arhivskega gradiva za komercialne namene se poleg stroškov iz prejšnjega stavka obračuna tudi nadomestilo za uporabo avtorskih in sorodnih pravic arhivskega gradiva.

(4) Materialni stroški in nadomestilo za uporabo avtorskih in sorodnih pravic za posredovanje arhivskega gradiva iz prejšnjega odstavka tega člena, se določijo s tarifo, ki jo s soglasjem Finančnega odbora določi uprava.«.

2. K predlaganemu 2. členu (sprememba prvega odstavka 13. člena ZRTVS-1):

S predlagano dopolnitvijo se kot izvajanje javne službe RTV Slovenija določa tudi izvajanje dejavnosti glasbene produkcije ter založniške in koncertne dejavnosti. Podpira se izvajanje glasbene produkcije kot javne službe, ne pa tudi izvajanje založniške in koncertne dejavnosti, ki se v skladu z veljavno ureditvijo izvajata kot tržni dejavnosti. Tako založniška kot koncertna dejavnost se že vrsto let izvajata kot **tržni dejavnosti**, ki omogočata ustvarjanje lastnih prihodkov. Te prihodke RTV Slovenija uporablja za sofinanciranje izvajanja javne službe. Z vključitvijo teh dejavnosti v obseg javne službe bi se oslabila ločnica med tržno in javno dejavnostjo, onemogočilo ustvarjanje komercialnih prihodkov iz teh dejavnosti, s čimer bi se posledično ponovno zmanjšala finančna avtonomija in vzdržnost finančnega poslovanja zavoda. Če bi se te dejavnosti obravnavale kot javna služba bi to lahko povzročilo nezanimivost za trg in s tem neposredno zmanjšanje prihodkov, posledično pa bi se povečal pritisk na javna sredstva, kar je v nasprotju z načelom ekonomičnosti, učinkovitosti in uspešnosti delovanja javnega zavoda.

RTV Slovenija mora imeti možnost, da ob izvajanju javne službe samostojno razvija tržne dejavnosti, ki so v skladu z njenim poslanstvom. To vključuje založništvo (izdajanje knjig, revij, nosilcev zvoka) in koncertno dejavnost (izvajanje koncertov orkestra in zborov), kar ima pomembno kulturno in izobraževalno vrednost. Če bi bile te dejavnosti vključene v obseg javne službe bi bilo njihovo tržno izvajanje pravno sporno (nedopustno), enako pa bi veljalo tudi za prihodke iz prodaje ali sodelovanja z zasebnimi partnerji. Namesto da bi te dejavnosti ostale kot instrument samofinanciranja (ali pa vsaj sofinanciranja), bi se njihovo izvajanje omejilo na obseg in pogoje financiranja javne službe, kar bi zagotovo zmanjšalo število izvedenih projektov, negativno vplivalo na obseg in raznolikost kulturnih vsebin ter zmanjšalo možnost vključevanja zunanjih partnerjev in ustvarjalcev.

Predlagana rešitev pomeni normativno in funkcionalno degradacijo dejavnosti, ki predstavljata pomemben vir prihodkov in vsebinsko bogatitev javne službe RTV Slovenija. Zato se predlaga, da založniška in koncertna dejavnost ostaneta v okviru **dovoljenih tržnih dejavnosti RTV Slovenija**, katerih presežki se namenjajo za izvajanje javne službe.

Glede na predlagano ureditev, da se izvajanje glasbene produkcije umesti med izvajanje javne službe pa se poudarja, da predstavlja strošek delovanja oziroma izvajanja glasbene produkcije RTV Slovenija na letni ravni 5,5 milijonov evrov, kar predstavlja 5,1 odstotni delež prihodkov od RTV prispevka (na letni ravni). Tako se v zvezi z delovanjem glasbene produkcije kot javne službe predlaga ureditev zagotovitve financiranja s strani ustanovitelja glede delovanja glasbene produkcije, ki jo je pripravljavec predloga zakona identificiral kot dejavnost, ki ima posebno vlogo pri ohranjanju, ustvarjanju in posredovanju kulturne dediščine, pri čemer se predlaga, da se njeno financiranje določi v odstotnem deležu na letni ravni, smiselno enako, kot predlagano v 7. členu predloga novele ZRTVS-1C (ureditev financiranja iz državnega proračuna za izvajanje dela narodnostnih programov).

Glede na navedeno se predlaga, da se 2. člen osnutka ZTRVS-1C glasi:

»V 13. členu v prvem odstavku se doda nova prva alineja, ki se glasi:

- glasbena produkcija;«.

Zaradi ureditev sofinanciranja izvajanja javne službe (iz državnega proračuna) v delu, ki se nanaša na glasbeno produkcijo, se predlaga, da se v 30. členu v drugem odstavku za tretjo alinejo doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- glasbena produkcija, pri čemer se iz državnega proračuna namenijo sredstva v letni višini, ki ustreza vrednosti 5 odstotkov zneska prispevka, ki je bil zbran v prejšnjem letu.«.

3. K predlaganemu 8. členu (sprememba 32. člena ZRTVS-1):

Pozdravljamo prizadevanje predlagatelja zakona za vzpostavitev bolj predvidljive in transparentne ureditve glede višine RTV prispevka, zlasti s predlogom, da se prispevek letno usklajuje z inflacijo, kot jo ugotavlja Statistični urad Republike Slovenije. Gre za pomemben korak k zagotavljanju finančne stabilnosti RTV Slovenija, ki že vrsto let deluje v okolju zamrznjenega prispevka, kar neposredno vpliva na kakovost, obseg in neodvisnost izvajanja javne službe.

Vendar izražamo resno zaskrbljenost zaradi predvidene izvedbene ureditve, po kateri bi o določitvi usklajenega zneska prispevka vsako leto odločevala vlada, ki bi novo višino prispevka določila s sklepom, objavljenim v Uradnem listu RS.

Takšna ureditev ni ustrezna in je v nasprotju z namenom avtomatizma usklajevanja, saj ohranja politični vpliv nad financiranjem javne službe. Namesto da bi zakon jasno in neposredno določil mehanizem samodejne uskladitve, se pristojnost prepušča izvršilni veji oblasti. To v praksi lahko pomeni, da vsakoletno uskladitev prispevka ne bo avtomatična, temveč odvisna od politične volje, da lahko v primeru političnega nasprotovanja delovanju RTV Slovenija vlada namerno zadrži uskladitev, s čimer bi RTV Slovenija lahko ponovno postal talec političnih razmerij, kar je v neposrednem nasprotju z načelom neodvisnosti javne RTV. Predlog novele že vsebuje jasen in objektiven mehanizem – statistično ugotovljeno inflacijo. Ker je uskladitev vezana na uradni podatek Statističnega urada RS, gre za objektiven, preverljiv in nevtralen kazalnik. Zato se ocenjuje, da ni potrebe po dodatnem političnem posredovanju oziroma intervenciji (tj. potrjevanju sklepa o uskladitvi s strani vlade). Predlagatelj zakonodaje bi moral (glede na pretekle izkušnje političnega izčrpavanja RTV Slovenija) tako v celoti slediti načelu avtomatičnosti, ki je bil očitno tudi izhodiščni namen predlagane določbe.

Tako predlagamo, da namesto vlade usklajeno višino prispevka na podlagi uradno ugotovljene inflacije določa Svet RTV Slovenija, kot najvišji upravljavski organ zavoda. Gre za organ, ki je po zakonu neposredno odgovoren za finančno poslovanje in strateški razvoj RTV. S tem bi se zagotovila avtonomnost zavoda, saj ne bi več potreboval politične potrditve za korekcijo prispevka. Prav tako pa ima Svet RTV nadzorno in predstavniško funkcijo, zato je primeren za sprejem takšnega sklepa. To ni v nasprotju z davčnimi pravili, saj bo šlo za določbo specialnega zakona, ki bo urejala ugotovitev višine RTV-prispevka, kot davku podobne javne dajatve.

Prav tako predlagamo, da se sklep Sveta RTV Slovenija o novi višini prispevka objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, enako kot bi to veljalo za sklep vlade. S tem se zagotovi enaka pravna veljavnost in javnost spremembe, zlasti pa se ohrani preglednost do državljanov in zavezancev za plačilo prispevka.

Glede na navedeno se predlaga, da se predlagani nov drugi odstavek 32. člena ZRTVS-1 glasi:

»(2) Višina prispevka se vsako leto uskladi z višino letne inflacije za preteklo koledarsko leto, ki jo določi Statistični urad Republike Slovenije. Usklajeni prispevek se začne obračunavati od

začetka aprila tekočega leta naprej do marca naslednjega koledarskega leta. Višini usklajenega prispevka določi Svet s sklepom in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Dodatni predlogi

1. Ureditev lastništva nepremičnega premoženja, ki ga ima RTV Slovenija v upravljanju, ter nepremičnega premoženja, ki ga ima RTV Slovenija v lasti

Vodstvo RTV Slovenija je že v začetku letošnjega leta na Ministrstvo za kulturo naslovilo utemeljen predlog za posebno ureditev lastništva nepremičnega premoženja, ki ga ima RTV Slovenija v upravljanju oziroma nepremičnega premoženja, ki ga ima RTV Slovenija v lasti. V izogib podvajanju se v celoti sklicujemo na argumentacijo predlagane ureditve (*lex specialis*) iz navedenega predloga. Kljub temu pa v nadaljevanju navajamo dodatne **pravno-ekonomske, funkcionalne in sistemske razloge**, ki podpirajo že posredovan predlog za posebno ureditev glede nepremičnin v novi noveli Zakona o RTV Slovenija.

Trenutno stanje, kjer RTV Slovenija ni vpisana kot lastnica nepremičnin, ki jih uporablja za izvajanje javne službe, ustvarja pravno negotovost, ki otežuje vlaganja, upravljanje in razvoj, otežen dostop do financiranja investicij (npr. za energetske prenove ali večje adaptacije, kjer je potrebna dokazljivost lastništva) ter neurejene razmerje odgovornosti v primeru škodnih dogodkov, naravnih nesreč ali varnostnih incidentov. Ureditev lastništva v korist RTV Slovenija bi odpravila to nesorazmerje med dejansko odgovornostjo (upravljanje, vzdrževanje, investicije) in pravnim statusom. Zakon o visokem šolstvu je precedenčni primer, kjer se je odstopilo od določb Zakona o zavodih in omogočilo, da visokošolski zavodi postanejo imetniki lastninske pravice na premoženju, ki je bilo v njihovem upravljanju pred preoblikovanjem. RTV Slovenija ima primerljivo ustavno in sistemsko funkcijo kot visokošolski zavodi (v smislu zagotavljanja javne službe na področju informiranja, izobraževanja in kulture), zato ni razlogov, da se jo obravnava manj ugodno, kar bi bilo lahko tudi protipravno (diskriminatorno). Čeprav RTV Slovenija upravlja in investicijsko vzdržuje obsežno nepremično infrastrukturo ne prejema proračunskih sredstev za ta namen. Tako kritje stroškov za upravljanje in investicijsko vzdrževanje izhaja iz sredstev, ki izvirajo iz RTV prispevka in lastnih prihodkov, kar neposredno zmanjšuje sredstva, namenjena za programsko produkcijo in izvajanje javne službe. Če bi premoženje postalo last RTV Slovenija ali če bi stroške investicij prevzela država bi se razbremenil RTV prispevek v tem obsegu, povečale bi se možnosti za strateške investicije (npr. digitalizacija, prenove), prav tako pa bi se iz tega naslova omogočila večja programska avtonomija in kakovost vsebin. Danes RTV Slovenija nosi vso odgovornost za vzdrževanje in varnost objektov, brez formalnega statusa lastnika. Takšna ureditev ni skladna z načelom sorazmernosti odgovornosti in pravic.

Glede na vse navedeno bi ureditev prenosa lastninske pravice ali zagotovitev proračunskega sofinanciranja omogočila večjo pravno-operativno učinkovitost ter hkrati pomenila odpravo zakonske podlage za avtomatično prehajanje oziroma transformacijo javnih sredstev v državna sredstva (podržavljanje) in malodane unikatne ureditve na nivoju EBU članic.

Zato je smiselno, da država kot ustanoviteljica bodisi omogoči vpis lastninske pravice na RTV Slovenijo bodisi neposredno prevzame odgovornost za sistemsko financiranje takih objektov. S tem se bo okrepila pravna varnost, povečala učinkovitost poslovanja in zagotovila dolgoročna finančna vzdržnost javne službe.

Glede na navedeno se predlaga, da se za 32. členom doda nov 32.a člen, ki se glasi:

»32.a člen

(1) RTV Slovenija, ki ga je ustanovila Republika Slovenija, je lastnik premoženja, pridobljenega iz javnih in drugih virov.

(2) RTV Slovenija upravlja in razpolaga s premoženjem, ki ga uporablja za opravljanje svoje dejavnosti v skladu s statutom, če s tem zakonom ni drugače določeno.

(3) RTV Slovenija lahko odtuji ali obremeni nepremičnino oziroma opremo večje vrednosti, pridobljeno iz javnih sredstev, le v soglasju z ustanoviteljem.

(4) Sredstva, pridobljena od prodaje premoženja iz prejšnjega odstavka tega člena, se lahko uporabijo za opravljanje svoje dejavnosti, investicije, investicijsko vzdrževanje in opremo.«.

2. Ureditev sofinanciranja s strani ustanovitelja glede izvajanja arhivske dejavnosti izven javne službe

Vodstvo RTV Slovenija je že v začetku letošnjega leta na Ministrstvo za kulturo naslovilo utemeljen predlog za ureditev sofinanciranja arhivske dejavnosti RTV Slovenija. V izogib podvajanju se v celoti sklicujemo na argumentacijo predlagane ureditve. Kljub temu pa se ponovno predlaga temeljit razmislek o predlagani ureditvi, saj RTV Slovenija v trenutni finančni situaciji ne more zagotoviti celotnih finančnih sredstev za varovanje in hrambo arhivskega gradiva. Na podlagi navedenega se ponovno predlaga, da država prevzame sofinanciranje varovanja in hrambe arhivskega gradiva, ki ga varuje in hrani RTV Slovenija preko obsega javne službe. Predlagamo financiranje iz proračuna ali fizični, finančni in pravni prevzem arhiviranja gradiva preko (datumsko) hranjenja v okviru javne službe s strani Arhiva RS.

3. Ureditev pristojnosti varuha pravic gledalcev in poslušalcev Radiotelevizije Slovenija in ureditev njegovega financiranja

Varuh pravic gledalcev in poslušalcev Radiotelevizije Slovenija je neodvisen organ medijske samoregulacije znotraj javnega zavoda RTV Slovenija, pri čemer njegova vloga, pomen in pristojnosti niso določene niti z zakonom niti s Statutom javnega zavoda Radiotelevizija Slovenija (tudi niso določeni nobeni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za to funkcijo). Njegove pristojnosti in način delovanja opredeljuje Pravilnik o varuhovem delovanju, kar je neprimerno, zlasti zaradi njegove samostojne in neodvisne vloge, ki jo ima v RTV Slovenija. Glede na navedeno se predlaga, da se institut varuha pravic gledalcev in poslušalcev Radiotelevizije Slovenija določi na ravni zakonske materije, pri čemer hkrati predlagamo, da se uredi njegovo financiranje iz vira izven RTV Slovenija.

Prav tako se dodatno predlaga, da se funkcija varuha pravic gledalcev in poslušalcev prenese izven RTV Slovenija, na neodvisno institucijo na ravni države. Varuh pravic gledalcev in poslušalcev je po svojem bistvu nadzorna funkcija, katere cilj je varovanje pravic javnosti do nepristranskega, kakovostnega in uravnoteženega obveščanja. Čeprav je trenutno umeščen znotraj RTV Slovenija, je njegovo neodvisno delovanje v praksi oteženo, ker je kadrovsko, finančno in institucionalno odvisen od vodstva zavoda. Z umestitvijo varuha izven RTV Slovenija, pod okrilje neodvisne državne institucije, bi zagotovili večjo verodostojnost in nepristranskost obravnav navedenih kršitev, omogočili učinkovitejše sistemsko delovanje, brez strahu pred posledicami znotraj zavoda tre zlasti okrepili javno zaupanje v mehanizme nadzora nad RTV Slovenija. S takšno umestitvijo bi se zagotovilo tudi preprečevanje konflikta interesov. Ker RTV Slovenija sama imenuje in

financira varuha, obstaja strukturni konflikt interesov, saj varuh nadzoruje delo novinarjev, urednikov in vodstva, ki so tudi njegovi »delodajalci«. Iz tega razloga težko obravnava pritožbe, ki bi resno ogrozile vodstvo ali programske odločitve zavoda, prav tako pa nima pristojnosti za sankcioniranje ali pravno zavezujoče ukrepanje.

4. Predlog za spremembo 3. člena ZRTVS-1

Predlaga se tudi sprememba 3. člena, in sicer na način, da se glasi:

»3. člen

(1) Javna služba po tem zakonu obsega ustvarjanje, pripravljanje, razširjanje in arhiviranje vsaj:

- dveh nacionalnih televizijskih programov;
- treh nacionalnih radijskih programov;
- radijskih in televizijskih programov regionalnih centrov v Kopru in Mariboru;
- po en radijski in televizijski program za avtohtono italijansko in madžarsko narodno skupnost (v nadaljnjem besedilu: narodnostni program) ter radijske in televizijske oddaje za romsko etnično skupnost (v nadaljnjem besedilu: oddaje za Rome);
- radijskih in televizijskih programov za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah ter za slovenske izseljenke in izseljence (v nadaljnjem besedilu: izseljence) in zdomce;
- radijskega programa za tujo javnost;
- spletnega portala in aplikacij.

(2) Razširjanje vsebin iz prejšnjega odstavka je mogoče tudi preko specializiranih programov.

(3) Javna služba po tem zakonu poleg programov iz prvega odstavka obsega tudi poseben nacionalni televizijski program, namenjen neposrednim prenosom sej Državnega zbora Republike Slovenije in njegovih delovnih teles ter predvajanju posnetkov teh sej, kadar neposredni prenos ni mogoč, in celovitemu informiranju javnosti tudi o vsem drugem parlamentarnem dogajanju, vključno s sejami Državnega sveta Republike Slovenije, mednarodnimi aktivnostmi parlamenta, posveti v organizaciji Državnega zbora Republike Slovenije oziroma njegovih delovnih teles ali Državnega sveta Republike Slovenije in drugimi aktivnostmi, povezanimi z uresničevanjem ustavnih pristojnosti slovenskega parlamenta.

Obrazložitev:

»Razširjanje« je nadpomenka pojma »oddajanje«, s čimer se želi zaobseči vse trenutne in bodoče tehnološke načine distribucije oziroma razširjanja vsebin.

V prvem stavku prvega odstavka se doda beseda »VSAJ«, s čimer se zasleduje cilj, da je javna služba v zakonu opredeljena kot minimalen način/obseg opravljanja javne službe, hkrati pa to ne pomeni, da RTV Slovenija ne sme v okviru javne službe ustvarjati, pripravljati, razširjati in arhivirati tudi drugih medijev, programov, oddaj, ipd., če bo to prepoznano (in posledično predvideno s PPN) kot učinkovit način ali potreben obseg za doseganje ciljne publike. Ker RTV Slovenija nima televizijskega programa za tujo javnost, se predlaga črtanje te besedne zveze, tako, da ostane zgolj

radijski program za tujo javnost. Predlagamo, da se beseda »internetnega« nadomesti s slovenskim izrazom »spletnega«, mobilni portal pa naj se razširi z aplikacijami. Predlagamo, da se distribucijskim potem dodajo tudi aplikacije, ki pomenijo uporabe tujih (ne RTV) platform (npr. YT) za lažje doseganje ciljne publike.

Prav tako je dodan nov drugi odstavek, ki je namenjen možnosti RTV Slovenija po oblikovanju ti. tematskih programov. Gre za subsidiarni predlog za primer, če bi predlog po uporabi besede »VSAJ« v prvem odstavku ne bil sprejet. Če bi bila beseda VSAJ sprejeta, bi seveda lahko tematske programe pripravljali tudi v okviru prvega odstavka tega člena.

5. Predlog za spremembo 37. člen ZRTVS-1

V 37. členu ZRTVS-1, ki ureja obdelavo podatkov s strani RTV Slovenija ter pravico oziroma pravno podlago za zbiranje podatkov od drugih zavezancev (gre za podatke, ki se obdelujejo zaradi obračunavanja RTV prispevka), se predlaga dopolnitev drugega odstavka na način, da bo RTV Slovenija upravičena zbirati podatke ne le od distributerjev električne energije, temveč tudi od vsake fizične ali pravne osebe, ki zagotavlja elektronsko komunikacijsko omrežje oziroma izvaja elektronske komunikacijske storitve pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije. Prav tako se zaradi jasne določnosti vsake fizične in pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika, katerega podatki se preverjajo za namene izvrševanja nalog obračuna prispevka, predlaga, da se kot identifikacijski podatek zbira tudi davčna števila.

Glede na navedeno se predlaga, da se za v 37. členu drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Podatke o imenu in priimku ter davčni številki fizične osebe oziroma nazivu pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika ter o njihovem naslovu RTV Slovenija zbira od distributerjev električne energije ter vsake fizične ali pravne osebe, ki zagotavlja elektronsko komunikacijsko omrežje oziroma izvaja elektronske komunikacijske storitve pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja elektronske komunikacije.«.

6. Predlog za spremembo načina uskladitve višine prispevka

Obstoječi 3. odstavek 31. člena določa: *»Višina prispevka se določa z zakonom. Vlada višino prispevkov spremeni za največ 10%, če za to obstajajo utemeljeni ekonomski razlogi, vendar najkasneje do 1. septembra tekočega leta za naslednje leto.«*

Predlagamo, da se prispevek lahko zgolj zviša in ne tudi zniža. Znižanje prispevkov bi pomenilo poseg v finančno neodvisnost RTV Slovenija ter onemogočilo normalno izvajanje javne službe. Predlagamo, da se črta omejitev zvišanja prispevka za največ 10 odstotkov, saj za to omejitev ne obstajajo nobeni utemeljeni ekonomski razlogi. Zvišanje prispevka mora biti utemeljeno s stvarnimi ekonomskimi razlogi, prispevek pa se mora zvišati toliko kolikor je to stvarno utemeljeno.

Poleg splošne dikcije utemeljenih ekonomskih razlogov predlagamo dva primera v katerih je Vlada dolžna zvišati prispevek in sicer v primeru povečanja obsega javne službe, ki jo je dolžna zagotavljati RTV Slovenija in v primeru zvišanje plač in drugih prejemkov javnih uslužbencev, ki so posledica zvišanja plač v celotnem javnem sektorju. V primeru povečanja obsega javne službe, ki jo je dolžna zagotavljati RTV Slovenija se prispevek poveča za znesek, ki ustreza stroškom povečanega obsega javne službe. V primeru povečanja plač in drugih prejemkov javnih

uslužbencev v celotnem javnem sektorju, se stroški dela RTV Slovenija povečajo iz razlogov na katere nima neposrednega vpliva. V tem primeru je le s povečanjem prispevka možno zagotoviti nemoteno financiranje izvajanja javne službe.

Na podlagi že sklenjenih kolektivnih pogodb se bodo plače javnim uslužbencem v celotnem javnem sektorju zvišale že z oktobrsko plačo leta 2025, ter s 1. junijem in 1. decembrom 2026, s 1. julijem 2027 in 1. januarjem 2028. Ker do zvišanja stroškov dela prihajajo tudi med koledarskim letom predlagamo, da Vlada prispevek spremeni takrat, ko nastopijo utemeljeni ekonomski razlogi in ne zgolj enkrat letno za naslednje leto.

Glede na navedeno se predlaga, da se v 31. členu tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Višina prispevka se določa z zakonom. Vlada višino prispevkov zviša, če za to obstajajo utemeljeni ekonomski razlogi. Kot utemeljen ekonomski razlog se v vsakem primeru šteje povečanje obsega javne službe, ki jo je dolžna zagotavljati RTV Slovenija in zvišanje plač in drugih prejemkov javnih uslužbencev.«.

Spremembe kazenskih določb

Po tem, ko je v Republiki Sloveniji evro zakonito plačilno sredstvo že vse od 1. 1. 2007, so predpisane globe iz 41., 42. in 43. člena še vedno neustrezno zapisane v tolarjih. Tako se kot nujno predlaga odprava obstoječe anomalije, prav tako pa je potrebno evalvirati ustreznost višine posamezne globe, saj so le-te občutno prenizke (tako za fizične kot pravne osebe). Zlasti je potrebno zvišati predpisano globo za prekrške, ki so določeni v 42. členu ZRTVS-1 (podaja neresnične izjave iz četrtega odstavka 31. člena ZRTVS-1).

Ker so vse globe določene v razponu, lahko prekrškovni organ izreče le najnižjo določeno globo. Glede na navedeno se dodatno predlaga določitev izrecnega zakonskega pooblastila iz tretjega odstavka 52. člena Zakona o prekrških, da se sme za prekrške iz tega zakona v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom. V tem primeru bo prekrškovni organ moral o prekršku odločiti s pisno odločbo (56. člen ZP-1) in v njej obrazložiti razloge za izrek globe, ki je višja od najnižje predpisane za obravnavani prekršek.

S spoštovanjem,

Uprava Javnega zavoda Radiotelevizije Slovenija

Natalija Gorščak,
predsednica Uprave RTV SLO

Nevenka Črnko,
članica Uprave RTV SLO

Luka Rupnik,
član Uprave RTV SLO

Franci Pavšer,
član Uprave RTV SLO -
Delavski direktor

